

Omeliġa fil-Festa ta' San Ġorġ Martri

Bażilika ta' San Ġorġ Martri, il-Belt Victoria

Il-Ħadd 21 ta' Lulju 2024

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Ġhawdex

MA NAGĦLFUX LID-DRAGUN

Eċċellenza Dr Myriam Spiteri Debono, President ta' Malta,
Eċċellenza Mons. Alfred Xuereb, Nunzju Appostoliku għall-Marokk,
Eċċellenza Mons. Savio Hon Tai-Fai, Nunzju Appostoliku għal Malta,
Huġi fis-saċerdozju,
Huġi Nsara.

Qegħdin flimkien hawn dalghodu biex niċcelebraw festa kbira, festa lil San Ġorġ, il-qaddis Patrun ta' din il-Parroċċa. U jiena nixtieq li nwieġbu għal mistoqsija preċiża dalghodu: *Xi tfisser li tkun Ġorġjan ta' veru?*

Ġorġjan ta' veru jfisser li tkun żagħżuġh. San Ġorġ kien żagħżuġh, mimli ħajja, allura mimli pożittività, ottimizmu u tama. Żagħżuġh, ħajja li ġejja quddiemek, mhux imdejjaq diġà b'ħajtek, diġà ħajtek tħossha tqila, peżanti. Tkun Ġorġjan ifisser li jkollok ħafna kuraġġ u qawwa... kien bniedem qalbieni San Ġorġ. Kultant jonqosna l-kuraġġ, tonqosna l-qawwa, b'mod speċjali aħna u nħabbtu wiċċna mad-diffikultajiet tal-ħajja. Tkun Ġorġjan ifisser li tkun kapaċi tagħti lilek innifsek, tagħti mill-ġid tiegħek. Tirrakkonta l-istorja ta' San Ġorġ li ta l-ġid tiegħu kollu lill-foqra. Mhux faċli li tkun Ġorġjan! Tkun Ġorġjan ifisser li saħansitra tagħti ħajtek... iktar diffiċli! Imma dan ifisser li tkun Ġorġjan, din hi l-Festa li qegħdin nagħmlu dalghodu lil dan il-qaddis kbir. Hija sejha u sfida qawwija għal kull wieħed u kull waħda minna; imma mhux biss, hija wkoll motivazzjoni, imbuttatura. Għax f'dan kollu, f'li tkun Ġorġjan hemm xi haġa sabiha, li timlik bil-ferħ, bil-hena.

Jiena naħseb li ma nkunx qed nesagera jekk ngħid li San Ġorġ kien Ewkaristija. Ewkaristija tfisser offerta, tfisser li tgħix ħajtek biex haddiehor igawdi minn fuqek u jgħix bik. Tkun l-ikel għall-ħajja, għall-kuraġġ, għat-tama ta' haddiehor. Fl-istorja li jikteb Jacobus de Voragine, il-*Legenda aurea*, meta jirrakkonta l-ġrajja ta' meta San Ġorġ jeqred id-dragun, dan il-Patri Dumnikan, li kien Isqof ta' Genoa, joqgħod attent biex hu u jirrakkonta l-battalja bejn Ġorġi u d-dragun jgħid li Ġorġi ma qabadx u qatlu lid-dragun. It-tfalja rabtet id-dragun biċ-ċinturin tagħha u ħaditu lejn il-belt, u d-dragun inqered meta r-Re u n-nies kollha tal-belt wegħdu lil Ġorġi li se jkunu Nsara. Din għandha tifsira kbira u profonda: l-Insara tal-belt wegħdu li jkunu Ġorġjani, li jsiru huma wkoll Ġorġi, li jsiru bħalu.

Allura xi jfisser tkun Ġorġi, Ġorġjan? Ifisser li tikkumbatti d-draguni tal-ħajja tagħna llum. Liema huma d-draguni li qegħdin jheddu llum? Fil-Mużew tal-Università ta' Krakovja, li jissejjah il-Mużew Jagiellonian, hemm kwadru rari ta' San Ġorġ. Jiena ma rajtu mkien iktar; forsi intom attenti iktar minni, forsi rajtuh xi mkien ieħor. Dan il-kwadru antik ħafna jippreżenta lil San Ġorġ li qed joqtol lid-dragun kbir, imma fil-kantuniera tal-kwadru hemm dragun u draguni oħra żgħar li qegħdin jitwiellu. Għax dan id-dragun fl-aħħar mill-aħħar diffiċli ħafna biex neqirduh. Dan id-dragun, li aħna ngħibu fl-istatwi u fl-istampi, li San Ġorġ qatel, għadu magħna fil-ħajja tagħna ta' kuljum. Dan id-dragun għandu karatteristiċi li huma tassew tal-biża'.

Dan id-dragun kien fil-kantuniera, fil-ġenb tal-belt. Ma kienx f'nofs il-belt. F'għadira mdardra 'l barra mill-belt. Kważi kważi l-preżenza tiegħu, għalkemm hija theddida, ma tagħtikx fastidju, ma tiftakarx fih il-hin kollu. Qieghed fil-ġenb dan id-dragun, bħalma huma d-draguni fl-esperjenza tal-hajja tagħna, ma jbezzgħuniex. Imma dan id-dragun kellu karatteristiċi oħra tal-biża': ma jixba' qatt, ma xxebbghu b'xejn. Dan id-dragun kien qieghed hemm bil-kundizzjoni li kuljum, kull tant u tant, tiġi ppreżentata lil offerta, vittma. L-ewwel in-nagħaġ u l-bhejjem, imma mbagħad ukoll in-nies, il-bnedmin; saħansitra wasal ukoll biex mess it-tifla tas-sultan. Għalfejn il-poplu tal-belt wasal għal ftehim inkoxju li jitma' u jagħlef lil dan id-dragun? Kien qed jibza' l-poplu tal-belt li jekk ma jagħlfux lil dan id-dragun, dan iqu u jeqred il-belt kollha kemm hi. Fil-fatt, araw il-finezza ta' dan id-dragun, x'kapaċità kellu, illi qieghed iwerwer lin-nies li jekk ma jagħtuhx l-ikel tiegħu ta' kuljum, jeqred il-belt; imma fil-fatt, bil-mod il-mod, kien qed jeqred lil din il-belt: l-ewwel l-annimali, imbagħad in-nies, saħansitra wasal għall-istess bint is-sultan, l-eredi tat-tron.

U dawn baqgħu jagħlfuh lid-dragun, sakemm ma tfaċċax xi hadd li qal: 'Le, ma nistgħux nibqgħu sejrin hekk!'. Ipprova jkisser is-sistema – għax kienet saret sistema, sistema ta' belt, sistema ta' poplu, bħal hafna sistemi li aħna ma nindunawx bihom, qerrieda, u li jiġu f'nofsna, li jikluna bla ma nindunaw bħal draguni. Aħna nitimghuhom, bil-biża' li se jibilgħuna; imma fil-fatt, mingħajr ma nindunaw, inkunu diġà qegħdin nagħtuhom iċ-ċans li jibilgħuna.

Liema huma dawn id-draguni? Liema hu d-dragun li qed jibla' bil-mod il-mod il-familja llum? Liema hu d-dragun li bil-mod il-mod qieghed jibla' hafna miż-żgħażaġh? Mhux kull żagħżuġh, mhux kull familja! U liema Ġorġi se jiġi biex iwaqqaf din is-sistema? Liema Ġorġi se jiġi biex jgħid: 'Le! Id-dragun hemm bżonn li nibdew nattakkawh u ma nagħlfuhx'? U kif se nattakkawh lid-dragun? B'liema stil, b'liema mod? Liema hu d-dragun li bil-mod il-mod qed jibla' ż-żgħar tagħna, it-tfal tagħna, il-familji tagħna?

Id-dragun tal-familji

Jiena naħseb li hafna minna ngħixuha. Hija sitwazzjoni li b'mod partikolari l-familji żgħar tagħna qegħdin jgħixu. Forsi hafna minnhom mhumieq hawn dalgħodu; forsi hawn aħna l-ġenituri tagħhom, in-nanniet tagħhom. Il-problema ta' hafna mill-familji żgħar illum hi li, mingħajr ma nindunaw, spiċċajna f'halq dragun jismu *status*, jismu *l-klassi fis-soċjetà*, jiġifieri li jiena nkun bħall-oħrajn, jew aktar mill-oħrajn, iktar b'saħħti mill-oħrajn ekonomikament, isbah mill-oħrajn apparentement, fil-persuna tiegħi, fil-fiziku tiegħi, iktar importanti mill-oħrajn soċjalment. Dan id-dragun meta se xxebbghu? Meta tibni l-villa bil-pool? Meta jkollok l-aħħar mudell tal-karozza? Meta se xxebbghu dan id-dragun? Qatt u qatt! Sa xhin jixorbok, ikissrek, jeqirdek.

Dawn id-draguni li aħna nsibu fl-istorja ta' San Ġorġ, u li kultant inħarsu lejhom kważi kważi bl-ikrah, għax naħsbu li huma leġġenda jew ħrafa, huma l-verità li ngħixu fiha lkoll kemm aħna. Dan hu l-gwaj: meta aħna naħsbu lid-draguni ma jeżistux, meta aħna naħsbu li l-ħluq miftuħin u l-istonku l-kbir li jibla' kulma jiġi quddiemu ma għadux jeżisti fid-dinja u fis-soċjetà tagħna.

Kemm hawn koppji u familji li jsiru skjavi ta' dan l-imbieriek dragun! Araw, ftit ilu ħarġu r-riżultati tal-eżamijiet. Jiena niggarantilkom li hafna ġenituri nkwetaw – u għamli sew li nkwetaw! Kieku nkwetaw minhabba l-futur tat-tfal, minhabba l-imħabba lejn it-tfal, kienet tkun haġa. Imma hafna mill-ġenituri jinkwetaw għax it-tifel tiegħi mhux bħat-tifla ta' dik; u għax it-tifla ta' dak mhix bħat-tifla tal-iehor. Id-dragun tal-istatus, id-dragun tal-

kompetizzjoni, li jgagħalni nħares bl-ikrah lejn it-tifel jew lejn it-tifla tiegħi. U jekk tħares int bl-ikrah lejn it-tifel jew it-tifla tiegħek, min se jħares b'mod sabiħ lejha u lejha? Lil min tistenna li jħobbu lit-tifel tiegħek u lit-tifla tiegħek, jekk int ma tħobbux jew ma tħobbhomx b'mod inkundizzjonat?

Id-dragun taż-żgħażaġh

X'jismu dan id-dragun li qed jibla' liż-żgħażaġh? Hu d-dragun tan-*nuqqas ta' sens*; jew aħjar bil-maqlub, id-dragun tal-*ecċitament*, id-dragun tal-emozzjonijiet. Hemm bżonn li nhossu xi haġa u xi haġa kbira. U illum inhossu iktar mill-bieraħ, u għada iktar mil-lum; u pitgħada, jerga', iktar mil-lum u lbieraħ. Għax inkella ngħixu bla sens, hajjitna ma jkollhiex sens. Għiduli intom dan jekk hux dragun li jibla' kulma jiġi quddiemu! Liema żaġġuħ se jxebbgħu b'dan il-mod lil dan id-dragun! Ma jixba' qatt u xejn iż-żagħżuħ! F'liema pajjiż iż-żagħżuħ sejjer jissetilja jekk ikollu dan l-ispirtu, li jdur, idur, idur, mhux għax ma jafx fejn se joqgħod, imma għax hu mitluf! Mhux għax ma jsib imkien fejn jista' jissetilja, imma għax hu mitluf! Nerga' ngħid, mhux iż-żgħażaġh kollha, bħalma mhux il-familji kollha.

M'hemmx għalfejn insemmi fuq iż-żgħażaġh, imbagħad, kif nippruvaw insoddu t-toqob ta' dan il-vojt li ngħixu. Ħafna drabi ż-żgħażaġh tagħna jsiru dragun tagħhom infushom, jeqirdu lilhom infushom, jibilgħu u jixorbu lilhom infushom permezz ta' ħafna affarijiet. Illum hawn ħafna mezzi, biċċa minnhom legali wkoll!

Id-draguni tat-tfal

B'liema mod it-tfal tagħna qegħdin jiġu miblugħa minn dan id-dragun? Forsi hemm żewġ draguni li lit-tfal tagħna qed jibilgħuhom bil-mod il-mod. L-ewwel wieħed id-dragun ta' *kollox issa, mingħajr ma nistenna, u kif irridu jien*. U aħna naqgħu għal din il-logħba, bħalma waqgħu s-sultan u n-nies tal-belt ta' Silene: tagħti u tagħlef lil dan id-dragun. U dan id-dragun ma jixba' qatt, dejjem irid. 'Dan il-mudell tal-mobile mhux biżżejjed għalija; dan il-papoċċ issa għadda żmien; din il-qmis mhix tad-ditta; dan il-basket tal-iskola qed nistħi mmur bih'. Għiduli intom liema għalf se jxebba' lil dan id-dragun!

Imma hemm dragun ieħor li lit-tfal tagħna qed jiblagħhom bil-mod il-mod: *il-firda tal-ġenituri*. Dawn it-tfal tagħna, diġà minn meta għadhom żgħar, jispiċċaw mingħajr ix-xewqat! U jekk inti tispicċa mingħajr xewqa, ma tafx jekk hux se tqum filgħodu! Għax jekk ma għandekx xewqat, allura x'se tqum tagħmel filgħodu? Ix-xewqat tat-tfal tagħna neqirduhom billi kull xewqa li jkollhom nifgawhielhom mill-ewwel, nagħtuhom dak kollu li jitolbu! Haġa tal-għaġeb, aħna mingħalina li b'dan il-mod nistgħu nagħmluhom iktar kuntenti; imma b'dan il-mod it-tfal tagħna qegħdin iktar jintilfu, għax ma jkunux jafu iktar xi jridu, ma jiddistingwux bejn dak li hu bżonn u dak li hu kapriċċ, mhumieks kapaci jaffaċċjaw lanqas il-minimu tad-diffikultajiet u tat-tbatija. Ħafna drabi dan jiġri iktar u iktar bejn żewġ ġenituri mifrudin. Noqogħdu attenti meta hemm il-firda bejn il-koppja, għax ħafna drabi mingħajr ma nindunaw inkunu qegħdin nagħlfuh lil dan id-dragun. 'Għax jien irrid nagħtih lit-tifel tiegħu iktar milli jagħtih missieru; halli t-tifel tiegħi jibqa' miġbud lejja iktar milli lejn missieru'. Mingħajr ma nindunaw, ninqabdu f'dawn ix-xbieki ta' dragun.

Għandna bżonnu lil Ġorġi tagħna li jiġi, u li aħna miegħu – għalhekk Ġorġjani, għax aħna miegħu – nikkumbattu lil dawn id-draguni. Aħna b'mod speċjali, li nissejġu u li nippretendu li aħna Kristjani. Ġorġi kien Ġorġi għax kien Kristjan; aħna qegħdin hawn mhux biss għax Ġorġjani, imma wkoll għax aħna Kristjani.

Id-dragun ta' taħt nett

Imma taht nett, taht dawn it-tliet tipi ta' draguni li semmejna, liema hu l-agħar dragun ta' żminijietna? Id-dragun il-kbir li nqbadna ġewwa fih huwa tal-*egoizmu*. Kważi kważi hadd minna ma jgħid: 'Jien kuntent kif jien, bija nnifsi, bid-doni li Alla tani, bit-tfal li għandi, bid-dar li għandi'. Il-magna li tefagħna fiha l-mudell ekonomiku hi l-materjalizmu: li inti tixtri xi haġa biex mingħalik se taqdi bżonn, u minnha nfisha dik se toħloqlok sitt jew seba' bżonnijiet oħra. Dan jigr i l-hin kollu. Jekk tixtri laptop, trid il-wifi; jekk trid il-wifi, tridu mad-dar kollha. Il-magna tal-ekonomija barmitna u ġagħlitna naħsbu magħha, bħalha, tant li qisu qeghdin ilkoll kemm aħna f'ġirja u ma nafux fejn se naslu; kollna kemm aħna b'nifisna maqtuġh, imma ma nafux fejn jew jekk xi darba hux se nsibu l-mistrieħ u l-paċi tal-qalb tagħna.

San Ġorġ sar Ewkaristija

Hawn jiġi Ġorġi, fuq iż-żiemel abjad – jgħidilna Jacobus de Voragine – bis-salib, u lis-sultan ts' Silene jgħidlu: 'Neqirdu lid-dragun, imma biex neqirdu, tridu lkoll issiru Kristjani'. Mhux rikatt! Ġesù Kristu qatt ma rrikatta lil hadd. Imma hija proposta, jekk irridu tassew li nkunu Ġorġjani. X'għamel San Ġorġ? Minflok li jinqabad f'din ix-xibka, f'dan il-mekkaniżmu, f'din id-dinamika tad-dragun, illi l-hin kollu jiġbed għalih, ifittex għalih – irrid jien, il-familja tiegħi, it-tfal tiegħi, jien u jien, il-hin kollu – qabad u mar hu jaffrontah lid-dragun. U jekk kien hemm bżonn, kien jispiċċa ikel tad-dragun.

Wegbuni għal din il-mistoqsija: San Ġorġ spiċċa ikel tad-dragun jew le? Tertqu d-dragun lil San Ġorġ! Kieku m'aħniex niċcelebraw il-Martirju tiegħu! U hawn jerga' iktar iebes għalina l-Kristjani. Imma din hi l-isfida! San Ġorġ ta mhux biss ġidu, mhux biss il-qawwa tiegħu, mhux biss id-daqqiet tal-lanza, imma ta lilu nnifsu fil-martirju. San Ġorġ sar Ewkaristija, sar hobż mithun; biex meta belgħu d-dragun, id-dragun beda bil-mod il-mod imajna. Meta d-dragun jibla' l-imħabba u l-ġenerożità tal-Kristjani, meta aħna tassew nagħmlu għażliet differenti mill-bqija tal-oħrajn, mhux bil-paroli biss; meta ngħid: 'Din il-karozza biżżejjed għalija, m'għandix għalfejn ikolli liema mudell', meta ngħid: 'Ma jimpurtax jekk it-tifel tiegħi jmur b'papoċċ li mhux tal-aħħar stil' – naf li dawn huma sfidi, imma din hi r-realtà – hekk inkun tassew Ġorġjan. Jekk jien għandi fejn noqgħod, fejn niekol, fejn norqod, m'għandix bżonn li jkolli dar bil-pool, biex meta nara fuq Google Maps noqgħod nitgħaxxaq bil-pool li għandi fid-dar u ngħid: 'Ara kemm m'hawnx pools hawn f'dawn l-inħawi, imma ara, din bluna għax hawn il-pool'! Meta jien nikkuntenta b'dak li jien, u nipprova nkun ġeneruż u nagħti biċċa minni lil haddiehor, nagħti lili nnifsi lill-oħrajn, mill-hin tiegħi, mill-flus tiegħi, mill-enerġija tiegħi, mill-pariri tiegħi, hemmhekk id-dragun jibda jiddgħajjef, ma jibqax jirraġuna.

Insiru Ewkaristija, bħalma Ġorġi sar Ewkaristija, hobż mithun. Minn hawn u ftit iehor se nircievu lil Ġesù: hu jagħti lilu nnifsu kontinwament, bħalma Ġorġi ta lilu nnifsu għall-martirju. Ġesù Kristu jagħti lilu nnifsu kontinwament lilna li aħna dgħajfin, niżbaljaw, biex jagħtina l-qawwa u l-enerġija, halli aħna wkoll insiru Ewkaristija.

Ghamiltu Kappella tal-Ewkaristija. Kemm hi xi haġa sabiha l-kappella, imma tibqa' biċċa arti, xi haġa ta' mużew, jekk l-Ewkaristija ma tiġix stampata fil-qalb ta' kull wiehed u kull waħda minna. Sabiha u importanti dik, imma kemm hi iktar importanti l-Ewkaristija li timxi, l-Ewkaristija li tħobb, li huwa int, u li huwa jien! Kemm hi importanti dik l-omm li ma toqgħodx tara l-karriera! Il-karriera hija importanti, imma iktar importanti mill-familja, mit-tfal, mill-persuni? L-istatus huwa iktar importanti min-nies? Kemm hu sabiħ li jkun hawn iktar żgħażaġh li, ma' dawh li hawn diġà, jagħmlu volontarjat! Iż-żgħażaġh huma mimlija b'enerġija, u jhobbu jagħtu lilhom infushom, jagħtu minn tagħhom, ġenerużi immens. Kieku

jkun hawn inqas żgħażaġh dipressi u ‘mimdudin’. Iż-żgħażaġh illum qed isejjgħulhom *the horizontal generation*, għaliex sintendi jorqdu mimdudin, meta jorqdu; jieklu mimdudin, jaraw it-televiżjoni mimdudin, jistudjaw mimdudin, jilagħbu bil-mobile mimdudin, jirkellmu ma’ xulxin mimdudin.

Id-draguni tas-saċerdoti

Qegħdin niċċelebraw l-40 sena ta’ żewġ saċerdoti: Mons. Alfred Xuereb u Mons. Joe Zammit. Mimlijin bid-difetti aħna, kollna kemm aħna, u hafna, mhux wieħed jew tnejn. Imma almenu fl-intenzjoni għandna li nkunu ġenerużi, li nippruvaw inkunu ħobż; forsi għalhekk l-iskandli tagħna jidhru ikbar; għalhekk meta ngħaffġuha aħna, kulhadd jagħmel storbu... għax tistennew minna aħjar, u bir-raġun, għalkemm aħna bnedmin bħal kulhadd, bħal ħaddieħor. L-iskop tagħna huwa wieħed biss: li nkunu Ġorġjani, li nkunu Ewkaristija, li nagħtu lilna nfusna. M’hemmx skop ieħor. Jekk ma’ dan jithalltu skopijiet oħra – u b’xorti hażina jistgħu jieħdu l-ewwel u t-tieni post, minflok dan – aħna falluti, belagħna dragun. Għax aħna wkoll għandna d-draguni tagħna: id-dragun tal-*apparenza*, tal-*karrerizmu*, tal-*poter*: ‘Hawn nikkmanda jien, hawn immexxi jien’. Dawn huma wkoll draguni tagħna l-qassisin.

Ejjew nitolbu lil San Ġorġ biex verament jistampa lil qalbu f’qalbna.